Anul al 54-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 339 Joi 9 Decembrie 1937
P IIII
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal şi valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

LUPUL, CAPRA ŞI VARZA

Natura, după unii, după mine Dumnezeu, a orânduit viaţa aşa fel, ca omul să se poată folosi de ea cât mai uşor. Omul, însă, o complică şi o încurcă întru atât, încât de cele mai multe ori nu-i mai dă de rost şi nici nu mai ştie dacă se mai poate ori nu folosi de ea.

Aceste toate îmi vin în minte, când văd cele ce se petrec azi în politica noastră internă şi de pe urma căreia ne găsim, de câtăva vreme, într'o frământare continuă, care în zilele ce vin va îmbrăca de sigur forme din ce în ce mai îngrijorătoare.

In ultimul timp se manifestaseră în ţara noastră, trei curente mai puternice de opinie publică.

Unui guvernamentai, care de obicei fiind oportunist nu contează; al doilea curent, naţionalist fragmentat, mai ales din cauza pretenţiilor persoanelor proeminente din fiecare fracţiune, dar foarte puternic; al treilea curent, naţional ţărănist democrat de stânga, destul de important şi el.

Pe lângă aceste trei curente, mai sunt diferite fracţiuni cari nu contează prea mult de cât prin persoana celui împrejurul căruia roiau câţiva devotaţi şi-i făceau reclamă spre a-i marca existenţa.

Era firesc ca, în cazul unei schimbări de regim sau împlinirii unui period legislativ, unul din cele trei mari curente să fi fost chemat la guvernare, în condiţiuni de a satisface interesele ţării.

Problema alegerii era grea. In asemenea caz însă, omul se străduеşte, îşi frământă mintea şi caută soluţia cea mai cuminte.

Era de împăcat lupul, capra şi varza.

Inţelepciunea populară are adesea soluţiuni mântuitoare în astfel de cazuri.

Povestea spune că un ţăran, având odată să treacă peste puntea foarte îngustă a unui râu, UN LUP, O CAPRĂ şi O VARZĂ, cu care nu putea trece deodată, căci s'ar fi rupt puntea şi ar fi căzut în apă, a vrut să treacă întâi lupul, dar rămânând capra cu varza, capra mânca varza. Atunci s'a gândit să treacă varza, dar în lipsa lui mânca lupul capra. S'a hotărît să treacă atunci capra, şi să lase lupul cu varza. Aşa a şi făcut, dar când a fost să treacă lupul, a văzut că poate să-i mănânce capra.

Tot bătându-şi capul, s'a hotărît să treacă şi lupul. dar să se întoarcă cu capra. Când a ajuns la celălalt mal, el a luat varza, a dus-o lângă lup şi apoi s'a înapoiat de a luat capra şi astfel a scăpat de belea.

Inţelepciunea ţăranului n'a folosit nimănui de astă-dată la noi. Dacă partidul liberal lăsa să fie chemat la guvern partidul ţărănesc, era posibilă o înţelegere de alegeri între liberali şi naţionaliştii de toate nuanţele şi ar fi trântit pe ţărăniştii în alegeri. Era lucru normal şi nu s'ar fi supărat nimeni.

După aceasta, sau toţi naţionaliştii se uneau şi formau un mare guvern, ori cădeau şi ei în alegeri şi iar nu se putea supăra nimeni, fiindcă şi de data asta lucrurile s'ar fi petrecut în mod normal.

In fine, se putea forma o coaliţie, compusă din naţionalii creştini şi liberalii puri, cari nu sunt în prea mare tensiune unii faţă de alţii şi se ajungea la un guvern care n'ar fi produs prea mare frământare în ţară, fiind că acel guvern ar fi avut mai mare sprijin de cât dela fracţiunile Iorga-Vaida.

Cea mai puţin cuminte soluţie a fost aceea care s'a dat. S'au rupt naţionaliştii, dar nu s'au întărit liberalii. In schimb, s'au unit cei mai temuţi naţionalişti cu ţărăniştii şi au dat o opoziţie foarte puternică, ce nu se ştie unde va duce, fie că reuşeşte în alegeri, fie că nu.

S'a deschis însă drumul unei mari coaliţii unde sunt şi multe extreme.

Din combinaţia făcută, ori va fi mâncată capra ori va fi nimicită varza, sau amândouă împreună.

Care va fi Lupul, — să nu se confunde cu cel jigărit de la naţional ţărăniştі, — vom vedea.

Vanitatea l-a împins pe d. Tătărăscu să facă ceeace a făcut.

Napoleon a spus un mare adevăr: „Revoluţia de la 1789 a fost provocată de vanitate".

Şi nu este nevoe de mare lucru, sau de agitatori grozavi, spre a ajunge la revoluţie, când, cum spunea Jaurès, legalitatea, prin tendinţele sale, este ea însăşi revoluţionară.

Or, legislaţia din ultimul timp, în special decretele legi din zilele trecute, nu fac alt ceva de cât să deschidă perspectiva unor mari îngrijorări.

STELIAN POPESCU

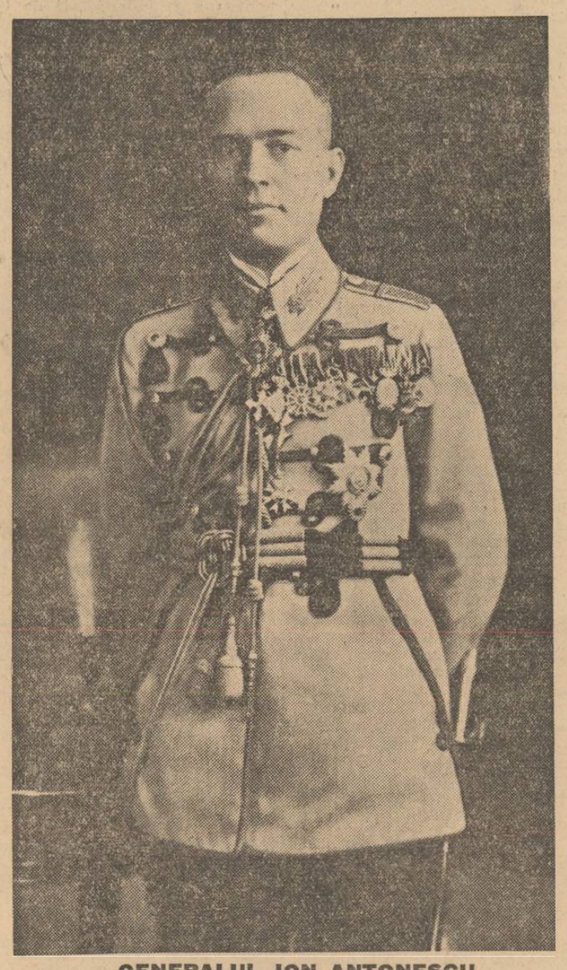

GENERALUL ION ANTONESCU
Fostul şef al operaţiilor la Marele cartier general al armatei române în timpul războiului şi şef al Marelui stat major după război

Trăiască Franţa!

Nimic mai preţios pe lume ca o prietenie sinceră, leală şi curajoasă. Izolarea, oricâte avantagii s'ar părea că-ţi procură pentru moment, nu este niciodată folositoare fiindcă ea distruge atât sentimentul solidarităţii umane, care inobilează sufletul cât şi sentimentul răspunderilor care oţeleşte caracterul.

De aceste adevăruri trebuie să ţină seama conducătorii popoarelor a căror primă datorie este desigur menajarea, cultivarea şi întărirea prieteniilor. Politica izolărei, acea politică pe care unele naţiuni au crezut că şi-o pot permite, s'a dovedit negativă şi dăunătoare. Prieteniile stabilite pe încredere reciprocă, pe susţinere reciprocă, pe respectul angajamentelor reciproce, s'au dovedit din potrivă totdeauna, active, folositoare şi generatoare de energie în acţiune.

Adânc convinşi de aceasta, am susţinut, cu toată hotărîrea, politica menită să asigure României prietenii şi alianţe sigure şi am cerut ca această politică să fie sinceră, lipsită de echivocuri şi încadrată în obligaţiuni reciproce cari să dea ambelor părţi certitudinea că în ceasul primejdiei prietenia nu va rămâne teoretică şi platonică, ci va deveni dinamică şi leală.

Printre prietenii poporului român, Franţa a ocupat, ocupă şi va ocupa, primul loc.

Franţa, nu e pentru noi numai izvorul de lumină şi de cultură la care şi-au încălzit sufletul şi şi-au înobilat mintea, atâtea generaţii; Franţa nu e pentru noi numai o soră mai mare, care a purtat dealungul veacurilor făclia libertăţii, a dreptăţei şi a civilizaţiei, luminându-ne calea. Franţa este pentru poporul român chezăşia viitorului lui, chezăşia păcii pe care el o doreşte şi e hotărît s'o apere, chezăşia justiţiei în cadrul căreia s'a alcătuit definitiv statul român şi pe temeiul căreia naţiunea română, unită pe vecie, înţelege să aducă civilizaţiei contribuţia însuşirilor ei naţionale.

D. YVON DELBOS
ministrul de externe al Franţei

Iubim Franţa fiindcă privind trecutul, o găsim totdeauna alături de noi, în ceasuri grele ca şi în ceasuri de bucurie.

Iubim Franţa fiindcă în sufletul şi în mintea noastră a rămas adânc sădită amintirea eroismului soldatului francez care şi-a amestecat sângele lui nobil cu nobilul sânge al eroilor români, în timpul marelui război.

Iubim Franţa, fiindcă în ceasul înfăptuirii justiţiei pentru care acest sânge a fost vărsat, glasul Franţei a răsunat puternic alături de glasul României.

Şi mai iubim Franţa fiindcă o simţim aproape de noi, aproape de inima românească, gata să ne sprijine şi să se sprijine pe noi.

Insufleţiţi de aceste sentimente, poporul român primeşte astăzi, cu toată căldura sincerităţii lui, pe distinsul trimis al Franţei, pe d. Delbos, ministrul ei de afaceri străine.

Sigur că din această vizită prietenia franco-română va ieşi întărită, poporul român urează bun sosit d-lui Delbos şi-l asigură de recunoştinţa lui, de dragostea lui şi de lealitatea lui. In cele trei zile cât va sta pe teritoriul românesc, trimisul Franţei se va putea convinge, că prietenia noastră nu izvoreşte din acte scrise, din socoteli de oportunism şi nici nu atârnă de fluctuaţiile politice interne: ea izvoreşte din comunitatea de origine, din instinctul nostru naţional şi din ceeace este etern: din sinceritatea inimei româneşti şi din conştiinţa românească.

„Universul", exponent al sentimentelor româneşti, trimite d-lui Delbos urarea lui de bun venit şi alături de tot poporul român, strigă:

Trăiască Franţa!

RAVAGIILE UNEI BOMBE

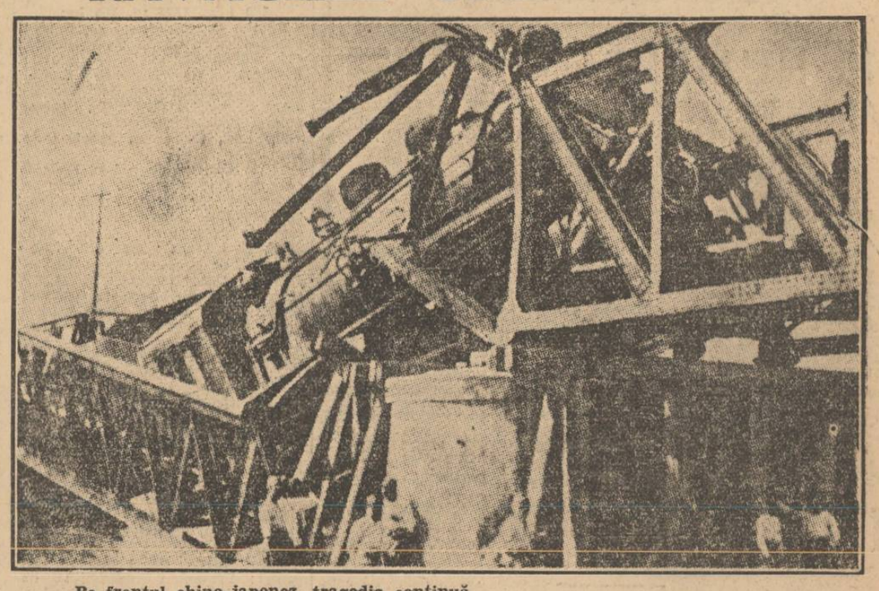

Pe frontul chino-japonez, tragedia continuă...
In clişeu se văd rezultatele produse de o bombă japoneză aruncată asupra unui pod exact în momentul când trecea un tren încărcat. Podul a sărit în aer, cu tren cu tot şi, bine 'nţeles, şi cu pasagerii...

Intre sentiment şi politică

Măreţele şi — accentuăm — atât de necesarele manifestaţii naţionale ale Ligii Antirevizioniste Române din ziua Unirii Ardealului cu Vechiul regat au însemnat, mai întâiu, ivirea unor puncte senine pe cerul mohorît şi otrăvit de microbii politicianismului. Parcă n'ar fi fost o simplă coincidenţă de date, ci parcă ziua Unirii Ardealului, zi care a prilejuit impunătoarele şi înălţătoarele manifestaţii, a fost înadins pusă în toiul campaniei electorale, adică în perioada în care patimile oarbe deslănţuite întunecă judecata dreaptă şi nepărtinitoare şi înăbuşesc până la suprimarea totală orice sentimente de omenie, orice comandamente de morală şi orice respect de adevăr.

Aci în Capitală, ca şi pe tot cuprinsul ţării, a venit Liga Antirevizionistă să reamintească tuturor că, mai înainte de orice, mai înainte de a fi membri ai cutărui sau cutărui partid politic, ei sunt români, cari au un patrimoniu comun de apărat şi primejdii comune de înfruntat. Aceste ţinte nu pot fi atinse prin sfâşieri reciproce şi prin o campanie de denigrări reciproce, ci, având mereu înaintea ochilor marile şi permanentele interese ale neamului şi ale ţării, printr'o unire şi solidaritate cât mai strânsă în slujba acestor interese.

Iată, deschiderea campaniei electorale ne face să asistăm la spectacole adânc întristătoare. Nu numai că vedem pus în practică — şi chiar dincolo de orice margini îngăduite — dictonul latin, că omul este ca un lup faţă de semenul său, ci mai vedem sfâşiindu-se şi acoperindu-se reciproc de invective oameni şi organizaţii, care, prin linia lor de conduită, prin programul lor, prin raţiunea lor de a fi şi prin toată activitatea lor de până acum, trebue să fie alături, luptând cot la cot pentru înfăptuirea unor ţeluri, care le sunt comune.

Se sfâşie între ei naţionaliştii, spre marea bucurie a duşmanilor ideiei naţionale. E o primă şi profund dureroasă urmare a campaniei electorale, cu tot cortegiul ei de manevre, intrigi şi lucrături politicianiste.

Insă Liga Antirevizionistă Română, străină de patimi mărunte şi apucături politicianiste şi preocupată exclusiv de grija intereselor permanente ale neamului şi ţării, a făcut abstracţie de faptul că ne găsim în zile când febra electorală face ravagii asupra judecăţii senine şi asupra justei simţiri şi aprecieri a oamenilor şi a stărilor de lucruri. Insufleţiţi de un optimism izvorît din convingerea că vocea dreptăţii şi adevărului trebue să se impună hărmălaiei politicianiste şi că, prin urmare, marea mulţime a poporului român, mulţimea pe care sănătosul ei bun simţ o fereşte de alunecări primejdioase şi de iluzii deşarte, s'a adresat ei şi a izbutit.

A izbutit să se facă încă odată constatarea şi să se desprindă adevărul, că în massa mare a poporului, politicianismul dă înapoi şi este chiar înlăturat, când se pun chestiuni, care privesc soarta neamului şi viitorul ţării. La chemarea făcută de Liga Antirevizionistă, chemare adresată tuturor românilor fără deosebire, românii s'au grăbit să răspundă afirmativ şi să uite partidul căruia îi aparţin, să uite că ei sunt asmuţiţi unii împotriva altora, parcă ar fi armate duşmane.

Au uitat tot ce e patimă măruntă, tot ce este vrajbă şi nu şi-au adus aminte decât de un singur lucru: că sunt români şi că, în această singură calitate, au de afirmat un crez românesc şi de apărat un patrimoniu românesc.

A vorbit într'inşii vocea sângelui şi a amuţit vocea politicianismului.

Am socotit că este de folos să relevăm acest rezultat sau, mai bine zis, această frumoasă izbândă obţinută de Liga Antirevizionistă Română în ziua Unirei Ardealului cu Patria mumă.

E o izbândă de natură să mai aline mâhnirea ce cuprinde pe toţi bunii români la urâtul spectacol ce-l oferă în aceste zile — vrajba politicianistă. In acelaş timp, ea ne arată că otrăvitorii microbi ai politicianismului n'au pătruns adânc în organismul poporului român. Şi chiar când pătrund, se produce salutara reacţiune, care îi elimină.

N. BATZARIA

Autorii tratatului dela Trianon şi-au îndeplinit cât se poate de bine misiunea

O scrisoare a d-lui prof. L. E. Kastner, dela universitatea din Manchester

Londra, 6 (Radio-Central). — „Manchester Guardian" publică o scrisoare a d-lui L. E. Kastner, profesor la universitatea Manchester, în legătură cu problema minorităţilor maghiare din statele Micii Inţelegeri.

Prin această scrisoare, d. prof. Kastner răspunde unor deputaţi laburişti, cari s'au exprimat pentru revizuirea tratatului dela Trianon.

D-sa spune în această scrisoare între altele, următoarele :

Frontierele fixate de tratatul dela Trianon au fost compromisul cel mai bun posibil, avându-se în vedere argumentele de rasă, cât şi cele multiple, de natură istorică, geografică şi economică. Autorii tratatului dela Trianon şi-au îndeplinit cu succes şi în cel mai bun mod misiunea lor ingrată. Timpul trebue acum să facă restul, iar Ungaria şi statele Micii Inţelegeri trebuesc lăsate să se înţeleagă ele singure asupra problemei minorităţilor.

A reînceput furtuna pe Marea Neagră

Constanţa, 6 Decembrie

De azi după amiază, pe marea Neagră a început o puternică furtună, din care cauză navigaţia se face din nou cu foarte mare greutate.

Pescarii nu se mai încumetă să iasă în larg, iar vasele cari intră în port întâmpină foarte mare greutate.

Avion militar prăbuşit în Anglia

Londra, 6 (Rador).—Un avion militar s'a prăbuşit în regiunea Cheshire. Avionul a lovit întâi clopotniţa unei biserici şi apoi acoperişul unei case, căzând în cele din urmă într'o grădină, unde a luat foc.

Pilotul avionului a fost carbonizat.

Trei bandiţi automobilişti francezi au atacat un moşier bogat şi l-au jefuit de 1.200.000 lei

Paris, 6 (Telegr. part.).

Intr'un sat de lângă Charolo, la 15 km. de Montélineur, un agricultor cunoscut ca foarte bogat în regiune, anume Borne, în vârstă de vreo 50 de ani, pe când se afla, serile trecute, în faţa conacului său, văzu scoborând dintr'un automobil, trei oameni bine îmbrăcaţi, cari îi cerură să le arate drumul spre locul unde mergeau. In realitate, ei voiau să se asigure dacă e singur.

Unul din ei s'a năpustit asupra fermierului, l-au trântit la pământ şi apoi cu toţii l-au dus în sala de masă a conacului, unde l-au pironit într'un colţ, punând deasupra lui trei saci de grâu în greutate totală de 300 kg.

Apoi au scotocit toată casa după care se făcură nevăzuţi.

Victima a constatat după aceea, că a fost jefuită de 200.000 franci, adică 1.200.000 lei în moneda noastră.

Poliţia, anunţată, n'a dat încă de urmele celor trei bandiţi, cari nu i-au pricinuit victimei decât răni uşoare pe corp.

MACHIAVELLI

de IONESCU-VION

Secole au trecut peste sumbra şi aristocratica cetate a Firenzei; generaţii şi generaţii s'au perindat pe străzile întortochiate şi paşii oamenilor au dat lustrul de marmură dalelor de piatră din faţa bisericei Santa-Croce. Faţa lumii s'a schimbat odată cu trecerea anilor. In continuă frământare şi prefacere, mentalitatea oamenilor a schimbat orânduirea lucrurilor, dând alt curs ţelurilor pentru care popoarele luptă ca în slujba unui destin impacabil. S'or fi schimbat zidurile, mausoleele şi-or fi accentuat patina lăsată de vreme, cea mai impresionantă piaţă din lume va fi avut alt aspect poate, dar rămân eterne şi indistructibile preceptele unuia din cei mai mari gânditori politici ai lumii, Machiavelli, ale cărui oseminte se odihnesc în biserica ce umbreşte statuia lui Dante.

Sute, mii de volume, biblioteci întregi cuprind amănunte din viaţa şi comentariile operei strălucitului florentin, zugrăvite nu de mult şi de subtilitatea unui compatriot al nostru, d. Const. Antoniade.

Azi, într'o carte abea apărută în editura Grasset, d. Louis de Villefosse face o apropiere între principiile enunţate de Machiavelli şi acţiunea politică a d-lui Mussolini.

Superficialitatea a dat o semnificaţie pejorativă adjectivelor derivate din numele scriitorului italian care a pus, pentru eternitate, pilonii artei de a guverna.

Un înţeles greşit s'a dat în decursul secolelor operei lui Machiavelli atribuindu-i-se un sens diabolic, dar astăzi cugetătorii lumii observă că viaţa politică, nu numai actuală dar de totdeauna, se inspiră deseori din izvorul principiilor gânditorului italian, care nu şi-a închipuit desigur că preceptele lui vor înfrunta evoluţia timpurilor.

Incă din 1924, d. Mussolini în „Preludio al Machiavelli" spunea:

„Afirm că doctrina lui Machiavelli este vie astăzi după mai bine de patru secole pentrucă, dacă aspectele exterioare ale vieţii noastre sunt mult schimbate, variaţiile în spiritul indivizilor şi popoarelor nu s'au dovedit a fi mai profunde".

Benito Mussolini arată că Machiavelli nu avea încredere în sentimentele oamenilor şi de aci porneşte acea atmosferă de pesimism ce învălue opera sa şi pe care Ducele o evidenţiază cu o bogată documentare de citaţii.

„Adjectivul de suveran—spune d. Mussolini —aplicat poporului este o farsă tragică.

„Sistemele reprezentative aparţin mai mult mecanicei decât moralului. Vă închipuiţi un răsboi declarat prin referendum? Un referendum e bun pentru plasarea unei fântâni într'un sat, dar când interesele unui popor sunt în joc, chiar guvernele ultra-democratice se feresc să le supună judecăţii poporului însuşi".

Această reactualizare a operei lui Machiavelli, această insistenţă de a arăta mereu că orice politică bună, oricare, având de scop mărirea, îmbogăţirea patriei, trebue să fie neapărat machiavelică, ne determină să răsfoim **Il Principe**, cartea cea mai des citată din opera marelui florentin.

Cel ce guvernează—scria Niccolo Machiavelli — trebue să fie şi leu şi vulpe în acelaş timp, căci dacă ar fi numai leu n'ar putea observa capcanele ce îi se întind, iar dacă ar fi numai vulpe nu s'ar putea apăra contra lupilor.

„Principii au găsit deseori mai mult zel şi credinţă în cei cari, la începutul stăpânirii lor, le erau suspecţi, decât în cei cari la acea epocă socoteau că de atunci incolo se pot odihni cu încredere.

„Doi vecini puternici îşi declară răsboi; ei trebue să se declare de partea unuia, altfel devine prada învingătorului ; şi nu-i va rămâne nici un sprijin, căci învinsul îi va aplauda ruina; învingătorul n'are nevoie de un prieten îndoelnic care l-ar abandona la cea dintâi scădere a norocului, iar învinsul nu poate să-i ierte de a fi fost spectatorul liniştit al înfrângerii sale.

„S'a pus întrebarea dacă e mai bine să fii iubit decât temut, ori mai bine temut decât iubit. Cred că trebue şi una şi alta, însă cum nu e uşor să reuneşti ambele, cred că e mai sigur să fii temut decât iubit.

„Oamenii în general sunt porniţi să menajeze pe cel ce se face temut decât pe cel ce se face iubit.

„In ţările guvernate de un principe şi de sclavi, principele are infinit mai multă autoritate.

„Afecţiunea poporului este singura resursă pe care un principe o poate găsi în adversitate".

Machiavelli arată că politica nu trebue să fie supusă moralei particularilor şi că ea este antiteza cuvântului evangelic: **„Fă altora cea ce nu vrei să ţi se facă ţie".**

„Cari sunt mijloacele de a cunoaşte miniştrii?

„Să vezi dacă ei se ocupă mai mult de interesele lor decât de cele ale Statului".

Nu e timpul să continuăm citaţiile, dar din semnificaţia lor generală reese în mod evident că praful a peste patru sute de ani n'a atins adevărurile şi logica din preceptele lui Machiavelli.

Pentrucă totdeauna raporturile dintre conducători şi conduşi au rămas aceleaşi; mulţimea anonimă se leagănă în iluzia că va fi realizat în curând dorul ei după o viaţă mai bună, mai senină, mai dreaptă; personalităţile de seamă rămân în acţiunea lor protestatară pe acea neroditoare cale de mijloc; retorii acaparează posturile dirigeitoare; vorba îşi menţine stăpânirea, cum zugrăvea lapidar cercetătorul erudit Fenelon:

„Poporul era stăpân în Athena, iar stăpânul poporului era vorba".